

Basgranskning av överförmyndaren 2012

KOMMUNREVISIONEN

→ www.norrkoping.se

NORRKÖPING

2013-01-30

Dnr KR-21/2012 007

Överförmyndaren

Handläggare, titel, telefon

Caroline Nyman, stadsrevisor
011-15 17 99

Basgranskning 2012

Kommunrevisionen har genomfört en basgranskning av överförmyndarens verksamhet. Revisionsrapporten bifogas denna revisionskrivelse.

Med anledning av rapporten vill vi särskilt lyfta följande:

- Vilka åtgärder kommer överförmyndaren att vidta för att förbättra den ekonomiska ledningen och styrningen?

Vi vill ha överförmyndarens skriftliga svar på revisionsrapportens bedömningar och rekommendationer för förbättringar senast den 18 mars 2013.

KOMMUNREVISIONEN
2013-01-30

Peter Åbrodd
Ordförande

Willy Holmberg
Vice ordförande

2013-01-30

Dnr KR-21/2012 007

Handläggare, titel, telefon

Gabriella Karlsson, sakkunnig

Revisionsrapport av överförmyndaren

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Överförmyndarens ansvarsområde.....	3
3. Resultat och bedömning av dokumentstudier och intervjuer	3
4. Avslutande bedömning.....	6

Bilaga 1 Definitioner

Postadress

Norrköpings kommun
Revisionskontoret
Dalsgatan 14
602 32 Norrköping

Besöksadress

Dalsgatan 14

Telefon

011-15 17 99

Telefax

011-15 17 90

E-post

revisionskontoret@norrkoping.se

Internet

www.norrkoping.se/revision

2013-01-30

1. Inledning

Kommunens revisorer ska enligt revisionsreglementet i Norrköpings kommun årligen granska alla revisionsansvariga i nämnder, styrelser och utskott. Granskningen ska genomföras enligt god revisionsred i kommunal verksamhet och i enlighet med kommunallagen. Denna granskning är en översiktlig granskning av överförmyndaren.

1.1 Revisionsfrågor

Denna basgranskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är överförmyndarens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillräcklig?
- Är överförmyndarens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillräcklig?
- Har överförmyndaren en god intern kontroll?

1.2 Metod och avgränsning

Överförmyndaren är granskad på ett övergripande sätt vilket innebär att vi granskat vissa styrprocesser. Den metod granskningen bygger på följer ett program för basgranskning, med frågeställningar och bedömningskriterier, som tillämpas för samtliga nämnder.

Granskning har skett genom dokumentgranskning av styrande dokument och intervjuer. De senare syftar till att få kompletterande information samt verifiera granskningsresultatet. Vi har intervjuat jurist samt tillförordnad enhetschef. Granskningen är genomförd av Gabriella Karlsson och rapporten är sammanställd av Lena Joelsson, Ernst & Young.

1.3 Kvalitetssäkring

Denna rapport är faktagranskad av förvaltningen, vilket betyder att de fakta som rapporten hänvisar till är kvalitetssäkrade av dem som granskats. Slutsatserna och revisionsbedömningarna svarar revisionskontoret för. Rapporten är även kvalitetssäkrad av Caroline Nyman.

1.4 Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut om uppdrag till överförmyndaren.

Granskningen utgår ifrån följande revisionskriterier:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag, föräldrabalken)
- Styrmodellen för Norrköpings kommun
- Fullmäktiges mål (Budget 2012-2014)

2013-01-30

- Reglementen

2. Överförmyndarens ansvarsområde

Alla kommuner ska ha en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. I Norrköpings kommun finns en överförmyndare som är politiskt förtroendevald. Dennes huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltare. I uppdraget ingår att granska hur förvaltare, gode män och förmyndare sköter förvaltningen av sina huvudmäns egendom. Uppdraget är reglerat i föräldrabalken.

Till sin hjälp har överförmyndaren utredningssekreterare, jurist och administrativ personal på överförmyndarenheten. De handlägger de dagliga tillsynsärendena rörande gode män, förvaltare och förmyndare.

3. Resultat och bedömning av dokumentstudier och intervjuer

3.1 Styrning och ledning av verksamhet

Överförmyndarens uppdragsplan tillika verksamhetsplan tar sin utgångspunkt i fullmäktiges mål. Kommunfullmäktiges målområde; Den attraktiva staden, mål 2 ”Det ska i alla lägen vara både snabbt och enkelt för människor och företag att ta och få kontakt med kommunen”, betonas i planen.

Överförmyndaren har formulerat konkreta mål för kontoret i den kombinerade uppdragsplanen/verksamhetsplanen för 2012. Dessa bygger på föräldrabalken, fullmäktiges mål samt den omvärldsanalys som gjorts och som återges kortfattat i planen.

Planen innehåller mätbara mål för, handläggning, granskning av årsredovisningar samt tid för tillsättandet av god man för ensamkommande barn.

Enhetschefen har kommunicerat målen till personalen vid arbetsplatsträffar. Ett särskilt dokument har tagits fram som är en sammanställning av mål och rutiner för verksamheten.

Överförmyndarpraktikan, som givits ut av Norsteds förlag och SKL, samt den rutinhandbok som enheten arbetet fram ska varje handläggare följa och dessa ska underlätta beslutsfattandet. Som stöd finns också verksamhetssystemet Wärna som bidrar till en enhetlig hantering.

2013-01-30

Rutinhandboken är ett resultat av en analys som gjorts av ärendehanteringsprocessen. Alla rutiner och processer har gått igenom på enheten och arbetet med att skapa fungerande rutiner för ärendehantering har slutförts under året.

Verksamheten är starkt lagreglerad och en viktig aspekt på kvalitet är rättsäkerhet. En väsentlig del i kvalitetsarbetet är att göra kontroller av potentiella gode män och förvaltare.

Delegation att fatta beslut i ärenden ligger hos de enskilda handläggarna och regleras i delegationsordning.

Uppföljning av verksamheten sker löpande på arbetsplatsträffar. Jämförelser sker med överförmyndaren i Linköping med stöd av nyckeltal. Det nyckeltal som företrädesvis används är antal ärenden. Antalet ärenden (nettoökning) ökade med 100 under 2011 och under 2012 är prognosen en ökning på 140 ärenden.

Erfarenhetsutbyte sker även med Örebro kommun som nyttjar systemet Wärna vilket innebär att de kan ta fram identisk statistik som grund för jämförelser. I Wärna dokumenteras brukarnas synpunkter.

Revisionsbedömning

Överförmyndaren har arbetat in fullmäktiges övergripande mål på ett tydligt sätt i uppdragsplanen. Serviceperspektivet är tydligt vilket bland annat kommer till uttryck i mål för handläggningstider. Det finns mål som fångar verksamhetens olika aspekter och flera mål är mätbara vilket underlättar uppföljning.

Revisionen har tidigare framfört synpunkter på överförmyndarens diarieföring. Detta har nu förbättrats genom att DIWA används och protokoll och andra handlingar registreras i diariehanteringsystemet.

Vår bedömning är att styrning och ledning fungerar tillfredsställande. Ett systematiskt arbete har genomförts för att kvalitetssäkra verksamheten och det finns ett tydligt intresse att utveckla verksamheten genom samarbete med andra kommuner.

3.2 Styrning och ledning av ekonomi

Överförmyndaren fick ökat anslag år 2012 för att utöka bemanningen. Detta har dock inte kunnat ske då antalet ärenden ökat och därmed arvodeskostnaderna. Överförmyndaren överskrider den ekonomiska ramen på grund av att antalet ärenden ökat. Det är svårt att påverka kostnaden då beslut om god man samt förvaltare fattas av Tingsrätten och kommunen är skyldig att handlägga inkommande ärendena. Enligt lagen ska huvudmannen stå för kostnaden för god man respektive förvaltare. Om dennes ekonomi inte medger full kostnadstäckning svarar kommunen för den resterande finansieringen.

2013-01-30

När det gäller stödet för ensamkommande barn får kommunen ersättning för kostnaderna för gode män från staten tills att barnen får permanent uppehållstillstånd. För tiden därefter fram till att barnen blir myndiga svarar kommunen för hela kostnaden. För år 2012 beräknas denna kostnad uppgå till 500 000 kronor.

Enheten har genomfört åtgärder för att effektivisera de administrativa rutinerna och härigenom minska kostnaderna. Detta har dock varit otillräckligt.

År 2012 förväntas budgetöverskridandet bli omkring 2 miljoner kronor. Den totala budgeten uppgår till 10 745 000 kronor. Överförmyndaren har under året gjort två kompletterande budgetäskanden. De har också äskat två ytterligare handläggartjänster. En skrivelse till fullmäktige om förändrade arvoden till gode män är också föreslagen. Riktlinjer för arvoden till gode män och förvaltare är framtagna och behandlas av KS i januari 2013 och därefter i fullmäktige i februari 2013. En sänkning av arvodena gör det svårare enligt förvaltningen att få gode män, eftersom de redan idag uppfattar sig för dåligt arvoderade.

Budgeten följs upp och rapporteras månadsvis vid överförmyndarsammanträdet.

Revisionsbedömning

Den sammantagna bedömningen är att överförmyndarens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin inte är tillräcklig. Överförmyndaren behöver fortsätta arbetet med att effektivisera den ekonomiska styrningen.

3.3 Intern kontroll

Överförmyndaren upprättar internkontrollplanen tillsammans med dennes ersättare och enhetschefen. Den interna kontrollen baseras på en SWOT-analys, behandlar centrala aktiviteter i verksamheten, däribland ordningen i akterna.

Rättsäkerheten i handläggningen har förbättrats genom att processen för ärendehantering har gått igenom och brister åtgärdats, enligt de intervjuade. Bland annat har ett brandsäkert arkivskåp installerats och akter förvaras inte längre i kontorslokalerna.

Aktiviteterna i internkontrollplanen genomförs i enlighet med det som beslutats när planen antogs. Rapportering sker löpande till överförmyndaren.

Revisionsbedömning

Vår bedömning är att den interna kontrollen är tillräcklig.

2013-01-30

3.4. Verksamhetsspecifika processer

Som framgått ovan har överförmyndaren under året analyserat processen för ärendehantering och tagit fram en rutinhandbok med målet att skapa en rättssäker ärendehanteringsprocess. Genomgången har inneburit att ärenden och beslutanderätt i enskilda ärenden delegerats till enskild handläggare.

Revisionsbedömning

Vår bedömning är att det sker ett systematiskt arbete för att säkerställa kvalitet och rättsäkerhet i processerna.

4. Avslutande bedömning

Den avslutande bedömningen av överförmyndarens verksamhet presenteras utifrån revisionsfrågorna nedan:

1. Är överförmyndarens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillräcklig?

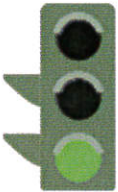
	Den sammantagna bedömningen av överförmyndaren är att styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.
---	---

2. Är överförmyndarens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillräcklig?

	Den sammantagna bedömningen är att överförmyndarens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin behöver stärkas.
---	--

2013-01-30

Har överförmyndaren en god intern kontroll?

	Vår bedömning av den interna kontrollen är att den är tillräcklig.
---	--

REVISIONSKONTORET

Lena Jøelsson

Sakkunnig, Ernst & Young AB

Bilaga 1 Definitioner

För att underlätta samtal och förståelse av vår bedömning graderas vår analys efter den betydelse vi tillmäter de brister vi funnit. Vi har valt att använda oss av trafikljusmodellen som även kommunen använder sig av för att bedöma måluppfyllelsen i verksamhetsberättelserna. Det är viktigt att poängtera att valet av färg endast innebär att vi önskar uppmärksamma nämnden på ett område och att det inte är att betrakta som en betygsättning. Avsikten är att underlätta nämndens eget förbättringsarbete och möjliggöra för nämnden att ta sitt revisionsansvar.

Rött ljus innebär i normalfallet att vi funnit brister som har en stor påverkan på nämndens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Det kan också innebära att nämnden inom ett specifikt område behöver åtgärda en brist som om den kvarstår får stora konsekvenser för nämndens arbete.

Gult ljus innebär att vi har identifierat brister som nämnden behöver åtgärda och hålla sin uppmärksamhet på. Bristen uppfyller inte kriterierna för rött ljus men påverkar negativt nämndens förmåga att ha en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Nämnden ska därför uppmärksamma och korrigera dessa brister så att de inte förvärras.

Grön ljus innebär att vi inte har några frågetecken eller att de brister vi ser är av marginell karaktär. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som stöd i nämndens ordinarie förbättringsarbete.